

rabi Szneur Zalman z Ladów (Alter Rebe, Baal Hatanja)

«Nauki zebrane» (*Likutej amarim*), czyli «Uczono w Berajcie» (*Tanja*)

w tłumaczeniu rabina Sachy Pecarica i Macieja Stroińskiego

Kraków–Nowy Jork 2012

Tłumaczenie na potrzeby Jesziwy Pardes

Księga druga: Brama jedności i wiary

Rozdział pierwszy

Spróbujmy zrozumieć przynajmniej trochę z tego, co jest napisane w Zoharze [I,18b], że *Szema Jisrael* (Dewarim 6, 4) to *jichuda ilaa* („jedność wyższa”), a *Baruch szem kewod malchuto leolam waed* („Błogosławione imię chwały Jego królestwa na wieki”) to *jichuda tataa* („jedność niższa”). „Poznaj to więc dzisiaj i weź sobie do serca, że HaSzem jest Istnieniem Najwyższym w niebie na górze i na ziemi w dole. Nie ma innego” (Dewarim 4, 39). To wymaga wyjaśnienia. Czy mógłbyś pomyśleć, że istnieje bóstwo mieszkające w wodach pod ziemią i dlatego musiałeś zostać ostrzeżony aż tak bardzo, [słowami] „weź sobie do serca”?

Oto werset: „Słowo Twoje, o HaSzem, niezachwianie trwa w niebiosach” (Psalm 119, 89). Baal Szem Tow błogosławionej pamięci wyjaśnia, że „słowo Twoje”, któreś wypowiedział, to: „Niech będzie sklepienie niebieskie pośrodku wód...” (Bereszit 1, 6) – i że właśnie te słowa i ich litery niezachwianie stoją i trwają na zawsze pośród sklepienia niebieskiego. I na zawsze są przyodziane w wszystkie niebiosy, dając im życie, jak jest napisane: „I słowo naszego Boga trwa wiecznie” (Jeszaja 40, 8), oraz (z modlitwy porannej): „Jego słowa żyją i trwają na zawsze”. Bo gdyby tych liter choć na chwilę zabrakło (Boże, uchwaj!) i wróciłyby one do swojego źródła, całe niebiosy stałyby się niczym i zupełną nicością. I byłyby tak, jakby nigdy nie istniały, tak jak było zanim zostało powiedziane: „niech będzie sklepienie...”. I tak samo we wszystkim, co zostało stworzone, w wyższych, i w niższych światach, i w naszym materialnym świecie i nawet w jego sferze nieożywionej. Jeżeli liter Dziesięciu Wypowiedzeń, którymi świat został stworzony w Sześciu Dniach Stworzenia, zabrakłoby choć na chwilę (Boże uchwaj!) –

wtedy to wszystko wróciłoby do niebytu i do zupełnej nicości, dokładnie tak jak przed Sześcioma Dniami Stworzenia.

Tak samo rozumował Święty Ari, błogosławionej pamięci, gdy nauczał, że nawet rzecz nieożywiona, tak jak kamienie albo ziemia, albo woda, ma duszę i duchową siłę życiową, to znaczy, że w nie są przyodziane litery mowy z Dziesięciu Wypowiedzeń, które nadają życie i egzystencję nieożywionej materii, pozwalając jej wyłonić się z niczego i z zupełnej nicości, która poprzedzała Sześć Dni Stworzenia.

Mimo to że Tora w Dziesięciu Wypowiedzeniach nie wymienia słowa „kamień” (*ewen*), jednakże życiowa siła dosięga kamienia za pośrednictwem kombinacji i substytucji liter, które są transponowane w „dwieście trzydzieści jeden bram”, do przodu albo odwrotnie, jak zostało wyjaśnione w Sefer jecira (2,4-5) – tak że w końcu kombinacja liter, które tworzą słowo *ewen*, zesła z Dziesięciu Wypowiedzeń, i jest z nich wywiedziona. I to jest życiowa siła kamienia. Tak samo jest z całym stworzeniem. Nazwy [stworzonych istot] w świętym języku są właśnie literami tamtej mowy, które zesły stopień po stopniu z Dziesięciu Wypowiedzeń, które są zawarte w Torze, poprzez które kombinacje i substytucje liter poprzez dwieście trzydzieści jeden bram aż dotarły i przyodziały się w daną rzecz, dając jej życie. Dlatego że poszczególne byty nie mogłyby przyjąć swojej życiowej siły bezpośredniej Dziesięciu Wypowiedzeń zawartych w Torze, ponieważ życiowa energia, która płynie z nich, jest dalece potężniejsza od poszczególnych bytów. Stąd działanie stopniowe, gdzie moc stwórcza jest ogniskowana i stopniowo powściągana, by – przez kombinację liter i ich wymianę, gematrię i ich przeliczanie – wydać byty poszczególne. Imię, którym jest byt nazywany w świętym języku, jest naczyniem dla życiowej siły, która jest skupiona w literach jego imienia, które zeszło z Dziesięciu Wypowiedzeń w Torze, mającymi zdolność i życiową siłę, żeby stwarzać *ex nihilo*, dając w ten sposób życie na zawsze. Bo Tora i Święty Jedyny, niech będzie błogosławiony, są jednością.